

VOIESCE
SI VEI PUTÈ.

ROMÂNU

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

Va fi în totle dilele afara de Lunia și a domnului după Serbători.

Abonarea pentru București pe an: 128 lei
Sese lune: 64 —
Trei lune: 32 —
Pe lună: 11 —
Un exemplar: 24 par
Inscripțările linia de 30 litere: 1 leu
Inserțiuni și reclame linia: 3 lei

(ARTICLELE TRAMISE SI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Direptoriul diariului: C. A. Rosetti. — Gerante respunzători: Anghelu Ionescu.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratorul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

OSOIU, moșie a Statului, s'a datu de către călugări străini, suptu nume de schimbă, d-lui Vornicul N. Doican. Această spoliare a averilor Statului s'a făcută, in contra legilor și a ordinanțelor de către unu tribunale, care anca a recunoscutu prin actu judecătorescu pe călugări străini **PROPRIETARI DE VECI** ai averilor române.

Ministerul scie, și confirmă prin tăcerea sa, spoliarea averilor Statului și dreptul datu călugărilor străini de proprietari de veci ai averilor națiunii române. Cine dă Moșia cea mică este învederat că va da și moșia cea mare.

Râmnicu-Vîlci Iuniu 20, 1863.

Domnule Redactoriu.

Supserisa, proprietaria în aceștiu județu, declaru prin acesta că, conformu voturilor onorab. Adunări, nu voi mai plăti imposibile decâtă in fața urmăririi silnice.

Primesce, d-le, etc.

Stâncu Filip.

REVISTA POLITICA.

BUCHUREȘTI, 1³/25 Cuptor.

Aretărămu eri atacurile ce d. N. Crezzulescu, ministru *ad-interim* alu justiției, a făcutu, in raportu către Monitoriu și publicat u in Monitoriu, adeveratului ministru alu justiției d. Barbu Belu, precum și lovirea făcută celoru înălțări și numiți in funcțiune de d. Belu, și degradări și scoși de d. Crezzulescu. Mai avem insă anca uuu punctu din acelă renomiu raportu ce ne-a lipsit spațiul d-a-lu însemna publicului. Raportul d-lui Crezzulescu începe cu următorile linie.

„Însărcinat u de M. V. prin decretul de la TREI ale corintii, cu interințul Ministerului Justiției, după plecarea d-lui Ministrului Barbu Belu, intrându in afacerile acestui ministeru am găsit unu raportu alu d-lui Ministru, din PATRU ale corintei — etc.”

Unu ministru nu pote pune, într'unu actu oficial, nici unu singur cuvântu care se nu-și aibă locul seu, înțelesu seu, însemnetatea sa. Nu este ierlatu unu scriitoru a pune unu singur cuvântu de prisosu, cu atâlă mai pucinu nnu Ministru. Ce însemneză daru aceste linie, cu cari d. N. Crezzulescu începe raportul, seu către Domnū? Pentru ce spune că decretul prin care domnia-sa a fostu însărcinat cu gererea afacerilor ministerului Justiției a fostu de la TREI ale lui Iuliu, și raportul d-lui Barbu Belu, prin care a fostu înălțări și numiți pe acel funcționari pe cari dd. Crezzulescu i-a degradări și i-a scosu, a fostu de la PATRU Iuliu? Nu este aci unu atacu, uă insultă, și putem dice uă acusare gravă ce s'aduce ministrului d. Barbu Belu? Nu va se dică că, fiindu, de la trei Iuliu, d. N. Crezzulescu numiți *ad-interim*, raportul d-lui ministru de la patru, este uă surprindere, sau uă căcare de atribuțiuni, de drăpturi? Si fiindu că nu se pote da nici uă altă explicare acelor linie din raportul d-lui N. Crezzulescu, mai întrebău ce incredere mai pote ave lumea in ac-

tele oficiale ale ministrilor și ce respectu mai pote insufla autoritatea, cându ministru se insuflă atât de gravu unu păltii prin acte oficiale, și cându decretele sup-semnate de dinsii și promulgate se rupu cu atâtă înlesuire și dispreziu?

In No. trecute și in celu de eri, vorbirău despre tăcerea Monitoriu in privința concesiunilor de căi ferate și bance. Aretărămu anca cumu cestiu nu este numai a se da concesiuni ci a vedea condițiunile ca se scimă dacă acele concesiuni suntu pentru prosperarea sau despărțirea națiunii. Astă-dă publicămă mai la vale uă epistolă care exprime acea-asi opinione și care ne spune arcă prin ce modu s'a provocat acele spontane multămiri, ce Monitoriu ne-a spusu c'a priimutu guvernul de la mai multe judecăce, și prin care a creditu că va înruri asupra votului Adunării.

Se facemă aci cunoscutu c'asemenei ordini circularie ca acelea ce areătău că d. Ministru din intru a trămisu la Municipalitatea din Cămpulungu, s'a trămisu la totle prefecturele judecătelor și s'a cerutu ca cetățianii, se îsprișădorină in acesta privință.

Este minunat d. ministru in simțiminte și ideiele sale despre libertate. D-lui nu scie că nu se pote exprime nici aprobarea nici desaprobarea de către nici unu omu onorable și liberu de cătu numai cându cunoște pe deplinu totle condițiunile. Nu scie că fără d'acesta ori ce manifestare este nulă, nu scie că unde nu este libertate de întruniri, și nu se pote critica in Adunări publice concesiunea dată de guvern, nu pote si nici mulămirile. Nu scie nici că mulămirile provocate, c'erute prin ordin, și pentru concesiuni secrete suntu celu mai mare atacu ce se face acelor concesiuni, căci dovedesc prin acesta insu-și Ministru, că concesiunile suntu atât de rele, in cătu numai prin ordin pote provoca manifestări, că suntu atât de temerătore, de ruinătore națiunii in cătu se teme d'a le publica spre a le cunoșce națiunea pe deplinu și apoi a aproba, in totă libertatea, după cumu le va găsi bune ule.

Se mai facemă cunoscutu că orășanii din Caracalău, au respunsu la provocarea ce le-a făcutu d. Prefectul următorie linie:

— „Sicuri fiindu că și onorabile Adunare legiuitoră va consimpi prin votul seu, DUPA CE SE VA ASSICURA că se înfăcizează garanție solide pentru Ieră”

Acestă dovedindu din nou arbitriu, rătecie, slăbiciune, și mărturire a guvernului că se teme d'a publica tu totle amenuntele sale condițiunile cu cari a datu diese concesiuni, le constatăm și ne urmăru ealea nainte.

Facemă cunoscutu națiunii că d. Al. Dimitrescu, sup-prefectu de Săbară, a bătutu de morte pe unu Marin Stoianu din Domnesci. Facemă cunoscutu că unorocitalu Marin Stoian se află in spitalo Coștiu in sala Nr. 15.

Fabemă cunoscutu că suntu că suntu cincispre-dece dile de căndu s'a făcutu această crime și că Monitoriu tace și d. A. Dimitrescu administră?

Scirile din afară confirmă opinionea emisă de noi, din diua d'antiu in privința respusului Russiei. Eacă ce găsimu in unele fiole din Paris.

„Paris, 18 Iuliu. Diariul le Pays” dice că respusul Russiei nu oferescu nicio conchisiori deseverșită multămirorie. Cele trei puteri români pe deplinu in acordu spre a cere ca Rusia se-și complete programă. Austria a ușpisu cu energie cercările Prusiei și a rupu înțelegera celoru trei puteri.

„Diariul „La Patrie” constata la rândul său, că înțelegera intre cele trei puteri este din nou consolidată, și adaugă: „Russia a făcutu in dilele după urmă demarsu lingă cabinetul Vienel; domnul de Rechberg însă a insistat in deplina adesione a guvernului austriacu la politica Franciei și Engleziei.

„Diariul „la Nation” dă uă analise a respusului rusescu, dicindu: — „Russia primește cele săse propunerile ale puterilor, daru respinge in principiu armisticiul; ea declară că represiunea trebuie neapăratu se-și săbă cursulu pînă la restabirea autorității Czarului in Polonia. Atunci se va putea introduce in regatul reformele de jă acordate de imperatul Aleșandru și solicitate de către cele trei puteri. Cabinetul de la Petersburg, basându-se pe opinione publică in Rusia, daru recunoscindu in acela-și timpu drăpturile puterilor semnătorie tratătului de la Vienna, primește in principiu uă conferință, daru voiesce ca Prusia, Rusia, Francia, Austria și Englera se să singure admise la acea conferință și ca cele-lalte puteri se nu să admise, de cătu după stabilirea unei înțelegeri intre cele d'anteiu, spre a lăsa parte la decisiunea finale. — Apoi adaugă: — „Ce ne pare mai de însemnatu în respusul Russiei este, că spiritul și sensul de peșeșel principelui Gortschakoff nu corespunde pe deplinu cu idea ce s'acceptă in Francia. Cu totu acestea mai există şanse de pace.”

„Diariul „Le Constitutionnel” constata asemenea acordul celoru trei puteri cari s'ocupă cu esaminarea respusului rusescu.

„Paris, 19 Iuliu. În urma armărilor rusești, lumea finanțiară este alarmată. Se vorbise d'u misiune a Mareșalului Niel la Petersburg precum și d'u eventuala lăsare a relațiunilor diplomatici, dacă Russia n'ar voa a cede mai multu.”

„Paris, 18 Iuliu. Diariul „La France” dice că refusul Russiei pentru armistițiu este pozitiv. Acătă cestiu principale va fi obiectul uovu viu negoțierii intre Peterburg și cele trei puteri. Eri s'a trimisu respusul Russiei la Vichy unde este Imperatul și in scurtă timp se va publica in Monitoriu.”

„Diariul Europe, suptu rubrica Comunicări dice:

„Nici unu omu de statu seriosu nu înțovește in acestu momentu viitorul sără mari temeri.”

Fericit omenii noștrii serioși de la guvernă cari nu vedu de cătu triumf in presinte, triumf in viitoru și cari n'au vedutu și nu vedu acestu triumf de cătu puindu la picioarele lor conyenține, legile, libertățile publice și națiunea întrăgă și conducindu spre fericire, prin misteriu, intuică, baionete și biciu!

Paris, 19 Iuliu. Monitoriu publică raportul generariului Forey atingătoru de perdeea Messicul. In ce privește arestarea

Abonarea pentru districtu pe an: 152 lei
Sese lune: 76 —
Trei lune: 38 —
Abonamentele incepătă 1 și 16 ale fie-cărui lune
Ele se facă in districte la corespondinții dia-

riul si prin poste.
La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancienne comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

In Austria la direcții postali si la agenție de abonare, pe trimestru 10 florini argintă valută austriacă.

truna e cultura și lumina, cari se luptă se-și facă locu, cari se luptă pentru civilizație și mergu nainte, adică progresă perfecționându. In ceea altă e barbaria care se opune și persiste in intunecă. Într'aceste tabere omenii nu suntu altu ceva de cătu nu mai neste emblemă, ce imbrăcă ideile; adeverata luptă, realitatea este in ideie. Orf care va fi oște visible care va invinge, ideia reală, ce va truia, va fi totu d'una acea a luminii a verității, a dreptății; căci ea va prinde chiaru pe invingătorul luptători in contră-i.

Istoria lumii, in generale, și in parte a Europei, din timpi coi mai depărtă și pînă in diua de aji, constatață prin fapte aceste ideie evidență. Alianța franco-anglia intre doue națiuni cele mai inemice in aparință, cele mai unite in realitate, in ideia, fiindu că suntu cele mai civilisate, nu însemnă ză altu de cătu puterea luptei pentru civilizație și necesitatea ei. Eră cunțul Rusiei de a se opune la proiectele loru, nu pote si altul de cătu lipsa ie de cultură, de lumină.

Neapăratu că in acesta luptă se facă combinări cari complica ideia perceptă in simplicitatea ie naturale. Omul, fiindu din natură uă ființă morală și sociale, e unu ce complexu, și ori ce produce elu pîră, impresiunea naturei sale.

Astăfăl sintu și societățile ce compune elu, și mai multu anca relațiunile ce stabilesc intre dinsele, ca se compuiă marea societate dintre națiuni. In politica generale intră cea relativă, care face pe Prusia se se unescă cu Russia, și pe Anglia si Francia se priimescă in alianța loru pe Austria și pe Turcia. Astădi Turcia esiste numai prin ajutoriul celoru doue puteri mai civilisate, cari credu anca esistența ie necesariă, fiindu că li se pare că poporaționile ce o componu nu suntu anca destul de mature ca se pătă să se organizeze in stături independență, demne a intreține uă armonia intre dinsele. Austria și Prusia nu potu să esistă amăndoue in conditii de aji, ca se impărtă unu element omogenu ca celu germanu: una dintr'însele trebuie se cedă locul celei alte; și nici Franciei nici Anglia nu-i vine se remăia Prusia, din cauza relațiunilor intime și intereselor cestiea cu Rusia.

In'acestu proiectu de remănuire a chartei Europiane, incepătă cu resbolul din Crimeea, urmatu cu celu din Italia și acumă in punctul de a se mai inainta, ce facă acèle popore cari se bucură de ore-care independență și suntu chiamate se jocă unu rolu pote însemnatu, totu d'una insă potrivită cu gradul loru de cultură?

Nu mai incapă indoiela că poporele cele culte voru urma politicei anglo-france. — Grecii au apucat inainte. Suntu uă națiuno demnă acesti omeni. Cându politica e atâtă de lăcomită ca acumă, ei nu se mai îndoiescă.

De unu caracter naturală violu, și doară de uă activitate nespăsă, ei au de-

părtățu din timpuri ce opstace, și au netedită calea și ar fi de acumu gata se susțină principiul civilizațiunii, dacă nenorocirile întâmpinate în urmă nu i-ar fi vîtemat să forte.

Serbiile asemenea cresc prin međulocul întru care se află, acela - al elementului Slav de međa și, și vomu fi fericiți când și vomu vedea în culmea fericirii. Daru acesta nu ne poate face se uităm că, fiindu coreligionari și de acea-asi origine cu Rusia, li se pare că sunt naturali aliați ai Rușilor.

Trecem în lăcere peste cele două popore totu atât de brave cătă și de nenorocite, Poloni și Unguri; și mai cu sămă Poloni, cari, în locul coroanei răpite regatului lor de ruși, și-au locinsu frantea cu corona martirului, și s'au otărui ca se mără în luptă său se esă invingători. Aceste popore suntu fatalicece impuse unul contra Austriei, altul contra Rusiei.

Românul din norocire a fost totu deuua și suntu și ași independinți, arbitri ai sărăilor lor, alătă din ore-cari escepționi de influența străină, grave căte uă dată numai din cauza slabiciunii lor. Ei suntu unu popor, dacă nu cultă, celu pucinu cu simpatie "nevde-rate" și manifestate pentru națiunile cele civile. Politica simță de dinșii, singura politică care ar putea se aibă totă puterea ce suntu ei culpabilii se desvolte, este uă politica conformă tradițiunii naționale și geniu lui României și adaptă intereselelor de lăcăre și ale țerei. În genere acesta politica fiindu și a Francei, anima Românilor a fostu aplecăt firescă și simpatisă, în genere, cu ideile francești. Nu e vorba se ne sălim că avem acea-asi origine, și acelaiaș caractere, ci vorba e se constatăm căvem acele-asi tendințe, acele-asi simțiminte. Avem simpatie pentru francezi. Învețăm limba lor, și dimpreună cu dinsa învețăm se cugetăm cu ei și ca ei; și urmăz se cugetăm petru dinșii și se simțim pentru dinșii. Pe Angl nu-i cunoștemu anca bine; pînă acumu nu simatisam cu dinșii de cătă prin respectul ce ne insoslu mărimea acestui popor prin libertatea și instituțiunile sale, cari facu și mărimea loru în politică. Mai târziu prin desvoltarea constituțiunii noastre pote se ne învețăm se prețuim mai bine pe acestu popor demn.

Politica Anglo-francă este acum, după cumu putem vedea, politica ce convine mai multu Românilor. Suntu omeni cari nutresc ideia de uă altă politică, însă se vede că se temu de desaproarea națiunii căci nu cutejă se o spui pe facă; ei nu compătează nici cumu pe puterea opinioi publică ce se conducă acea politică, ci numai pe puterea organizată a statului. Se înșelă forte multu acești omeni. Nu voru aduce în incercările loru nici uă a mia parte din puterea ce e capabile se de țera, de s'ar urma adeverata ieș politicii.

Ar fi fostu mai bine ca politica țerei se fiă conservarea neutralității sale; daru acesta nu se poate. Poporul român abia a inceputu se pornește spre realizarea unor-a din aspirațiunile sale. Pe drumul ce doresce se pînă elu este cu neputință se urmează acea politică cere face pe popore reci. Apoi elu e și naturale cămatu pe unu cîmp unde părțile, sfășiate dintr-însul și anca palpitări, se întindu către dinsul și-l atragă printru legă neinvinsă. Adăgoe-se pe lingă acestea influența politicei genele a naționalităților, la care nu poate se remăia nepăsători, și se va putea convinge ori cine că nu poate se remăia neutră.

Intr'acestea care e planul guvernului? Înțelegem neapărat pe alu ministrilor, singuri respondatori. Nu-lu cuognoscem. Tocmai însă pentru că e

secretu, ilu bănuim că este contra politicii națiunii, altfelu n'ar ave de ce se-lu ascundă. Pentru politica Rusoprusă, țera n'are nici uă simpatia. Spuia-ne pe facă, cine crede din contra.

Cunoștemu însă două fapte ale guvernului: trecerea armelor la Serbi, și poprirea polonilor de a trece pe pămîntul nostru în Basarabia, cu versare de sânge. Amindoue aceste fapte suntu condamnate de opinioa publică, căci suntu contrarie intereselor naționale și politicei ce trebuie se aibă țera noastră. Interesul țerei e se se înălătureze Rusia cătă mai multu de cătră dinsa, și se fiă despărțită de ea printre Statu, formatu pe basile civilizațiunii de așa, eru nu intemeiau pe concista; precum asemenea și se scape de suptu jugă uă parte dintr-însa. Eru politica țerei nu poate se fiă în contra naționalităților apesate și 'n contra celor ce-l susțină, precum este Francia, care anca, de la conferințele și tratatul din Paris a îmbrăcișat cu căldură și causa ie și o susține și pînă așa.

Daru se poate că ore cari omeni, ce nu ținu nici uă socotela despre țera, se le aprobe aceste fapte. Ei însă nu voru ave corajilu se o declara în fața națiunii; ci voru căuta, ca se le scuse cu preteste ca acestea; paza neutralității, onorea naționale.

Pentru neutralitate se vedem că dice dreptul gîntilor în aceste cestiuni. Mai anteu trebuie se notam că acestu dreptu atât în principiele sale cătă și în testele positive, asupra materierelor de cari ne ocupăm, și forte controversat. Vomu luna însă autorii cei mai mari și cei mai cu autoritate.

Cea d'antetă cestiune, îngăduirea transportului armelor pe pămîntul nostru, intră în categoria contrabandă de resbelu. Într'acesta opinioa lui D. Vattel e că — lucrurile cari suntu de unu usu particulariu pentru resbelu, și alu cărora transportu la inemici (din partea neutralului) e popritu, se numescă mărfuri de contrabandă și potu confisca de partea resbelătoriă daru ver'unu altu dreptu nu poate ave asupra puterii neutre. D. Martens însă profesază uă altă opinioa. Domnia sa dice că națiunea neutră vîtemă datorile naturale ale neutralității: 1, dacă permite supușiloru sei se transporte munițiunii de resbelu la una din părtele resbelătorie și o define pentru cea altă; 2, dacă violeză indatoririle luate cătră veri una din părtele resbelătorie d'a nu permite transportului munițiunilor de resbelu etc., cătră posturile inemicului ie; 3, dacă fără a se mărgini întru a permite comerciul acesta supușiloru sei trămite și chiaru însăși la una din părțile resbelătorie munițiunii de resbelu proprie a o intări etc. Acestea, dice domnia sa, suntu casuri de violațiunea neutralității, cari dau dreptul nu numai la confisarea mărfurilor și a vaselor, daru cari potu ajunge succesiu pînă la declarare de resbelu neutrului, care e astu-felu inemicu publicu său ascunsu alu uneia din părțile resbelătorie. D. Heffter, care e mai riguros de cătă ori care altul în acesta materie, dice că — poporele cari voru se remăia neutră, trebuie se se apăia, dintru a da resbelătoriilor părți său uneia dintr-ensele, obiectele de prima necesitate, a căroru înțrebuițare e unu mediuloc directu de a face resbelul, adică de a vîtema inemicul, de a-lu combate; și ne spune că aceste obiecte suntu: armele, munițiunile de resbelu, apoi cai etc.

Acumu acestea ideie, emise ca principie de dreptul gîntilor, potu da ocasiune la uă mulțime de argumente totu atât de forte pentru cătă și contra. Opinioa noastră însă e că țera, permitindu transportul armelor la Serbia, uă vîtemu datorile naturale ale neutralității, pentru cuvintul că acești

autorii se pară a considera astu-felu numai transportarea munițiunilor de resbelu din partea supușiloru puteri neutre său trimiterea d'a dreptul a acestor munițiuni din partea ei; și casul nostru nu se coprindă în nici unul din aceste două. Condamnăm acestu faptu numai din punctul de vedere că guvernul român urmădă pe Slavis de la međa-đi, n'a îngrijită de locu a arma și pe Români.

Pentru a două cestiuni vomu cita totu pe acestu autor. D. Vattel, care e cea d'antiu autoritate, în § 106 dice: „Dacă ver'unu din părtele resbelătorie „ar voi se silescă pe ver'unu din pu-„terile neutre se se unescă cu dinsa, „l-ar face uă injuriă, fiindu că prin „acesta ar face uă întrreprindere asu-„,ră independentei sele într'onă punctu „fără esințiale. Puterile neutre e „datu numai a vedea dacă e veninu „,dreptu cuvintă care se le intenue se „,iă parte; și întru acesta ele au doue „lucruri se iă în considerațire: 1-iu „,dreptatea causei. Dacă e învederătă, „nu poate se favorize nedreptatea; e „,frumosu din potrivă ca cineva se a-„jute nevinovăția oprimă, daca are pu-„lere. Dacă causa e îndoiosă, națiun-„ile potu se suspende judecata loru și „,se nu se amestice într'u cărtă străină. „,2-a Cându vedu de ce parte e drept-„,tatea, mai așăncă se verceteze de „,este în folosul statului se se ame-„,stece într'acesta trăbă și se se bage „,în resbelu.“ — Apoi în § 119, d-nu Vattel aşeză aceste principie: „Tre-„,cerea nevinovăță o datorescă pute-„,rea neutră națiunilor cu cari trăiesc „,în pace, și acesta datoră e de uă „,potrivă pentru trupe ca și pentru par-„,ticulari. Daru de stăpînul teritoriu-„,lui (neutră) depinde se judece dacă „,trecerea e inocintă, și e forte dih-„,cile ca aceea a unei armate se fiă „,astu-felu.“ Pe aceste principie le des-„,voltăză în § 127 argumentându chiaru astu-felu: „Cându n'am nici unu cu-„,viutu se refuseză trecerea, așa con-„,tra cui e acordată nu poate se se „,plângă, și anca mai pucoiu se gră-„,sescă uă pricină ca se-mi declare „,resbelu, fiindu că n'am facutu altu „,de cătă se me conformeză cu ceea „,ce dreptul gîntilor ordină (§ 119). „Nu este de locu în dreptu se cără „,ca se refuseză trecerea, fiindu că nu „,poate se me impede de a face cea-a „,ce creștu conformă cu datorile mele. „Si chiaru în ocasiunile, în cari asu-„,pută cu dreptu cuvintă se refuseză trec-„,cerea, îmi e permisă se nu useză de „,dreptul meu. Daru mai cu sămă „,cându voi și obligatul se susțiu re-„,fusul meu cu armele în mănu, cine „,poate cutedă se se plângă, fiindu că „,am voită mai bine se-i lasă resbe-„,lul pe sămă, de cătă se-lu intorcu „,în contra mea. Niciunu nu poate cere „,ca se ieș armele în favoarea sa, dacă „,nu voi și obligatul printre unu tratat.“

Fostu-amu noi obligați prin vr'unu tratat cu Russia? Oficiile celu pucinu nu cunoscem, nici unul; și credem că nu ne e permisă a presupune tratate secrete.

Din cîştigurile ce facură, ne putem daru încredință că nu ar fi fostu mai mare pericolu pentru neutralitatea noastră în îngăduirea trecerii Polonilor pe pămîntul nostru de cătă în a trece.

Cu toate acestea politica noastră, astu-felu după cumu stă așa, anca nu e compromisă, poate, cu desevidere. Mai e anca timpu ca să o medicăm și se o stabilim pe adăveratele ie basi: aspirațiunile națiunii conforme cu interesele ie.

Noi vomu susține totă d'aura pe fața politica naționalității și independinței poporelor, care reprezintă civilizațiunea. Vomu susține cauza Polonilor, ca a ori cărui națiunii apesate, care nu cugetă la nimicu altă, decătă la propria ie emancipare. Susținându acestea suptu convinsă că reprezintă opiniunea națiunii. De aceea vomu curagiul să se o declarăm pe facă,

Eră cătă despre onorea naționale, ea constă mai cu sămă în aperarea și păstrarea în întregimea ie a autonomiei noastre, a libertății noastre; și această autonomie acăstă libertate le au aperăt totu de una poporul, națiunea, a cărui animă este astădi cu Poloni; eră nu acei fi bastardi, ce au servit totu de una politica străină și cari aru cutedă astă-dă a însela, prin vorbe pompose bunul simplu național; le-a susținută opiniunea publică a națiunii, sănă nu acele opinioi vi-trege ce se nascu în intunecu și moru în calamitățile ce cauză țera.

D...

Responsu la epistola d-nei Fr. Popescu publicată în Djarul Români.

DOAMNA MEA!

Amu cîlită în Djarul Români de duminică 7 Iuliu curentu, o epistolă a d-tale, care'mi faceți onore a'mi adresa, și prin care'mi anunță că desfac contractul ce al subscrîsă cără mine ca Artistă la Teatrul Român din capitală sub motivul dci d-ta: „Ca orice contract este desființat din momentul ce o parte anunță pe celălătă cu cîteva luni înainte de a intra în lucru.“

Fiindu că așă credută de cuvîntă da publicitatei acăstă hotărîre a'dle și motivul pe care o basăi, permitim înainte de a vă răspunde a face cunoscută publicului următoarele circunstanțe:

Acestu contractă pe care vîroști al anula astă-dă, este subscrîs de d-ta de anul trecuru 1862 și pe unu cursu de două sesone. Iată cuprinderea articolului 8. „Acestu contractă se'ncheie pe timpu sesonului curentu adică „,de la 1 Octombrie 1862 pînă la 30 Aprilie 1863 și încă și pe sesonul 1863-64 pe unu cursu de șapte luni „,de la 15 Septembrie pînă la 15 Aprilie, înse 15 dîle înainte va repeta fără „,gajilu.“ Sînt mai multu de dece luni d-na mea de căndu al subscrîsă contractul și din cursul lui de două sesone ai și urmatu sesonul înălătură rămîndu se mai urmedă sesonul al doilea pînă la 15 Aprilie anului vîtoru.

Vă aduceți aminte d-na mea că este de anulul d-ta închisă la bunăvoie și pri-mirea d-tale; acelui contractă l'el urmatu pe jumătatea termenului lui și mai al urmă 1000 pînă la 15 Aprilie vîtoru 1864, nu este în puterea d-le de al desființa căndu voi vîro, după cumi Tribunalul nu meau recunoscută puterea se-lu desființa qd sănă cu vrăjă; d-ta singură moai datu acăstă teatru prin sentința Tribunalului care m'a condamnat anu și care vămă citat'o mai susu.

Nu credu d-na mea se cunoștiile gîndi mai bine de cătă codul, și credi mai pucinu încă că motivul care pretestă pentru a desființa contractul ce așă subscrîsă cu mine, care'si are valoarea lui și pe sesonul vîtoru, că adică ori ce contractă este desființat din momentul ce o parte anunță pe celălătă cu două sau fie și trei luni înainte de a intra în lucru. Nu credi d-na mea că acel motivă poate apăsa unu contractă fără iugură și mai alesu cu protestarea celialalte părți.

D-ta care anul trecuru nu dău petiționi Tribunalului ca se se respeta contractul care'lui aveți subscrîs de mine, vă vine forte lesne și consecuente ca se dată acumul altă petiționă totu acelui Tribunalu cerându se se desființeze contractul ce ei păstrează cu subsemnată d-le, că ori cătă de justă și de legală am crea de motivile ce am alegă său d-ta sa eu, numai acel Tribunalu are dreptul de a aprecia valoarea și legalitatea loru.

Bu ca unu Negușetu și Precupești după frumosole expresiuni a apelului d-lor Pascali și Dimitriadi, nu potu face altu-felu de cătă a-mi respecta subsemnată mea, după cum am probat că amu respectat'o pînă acum.

Credemul pînă acum în naivitatea mea că unu artistă ou cătă e mare, și tocmai pentru că e mare, trebuie se respecte cu sfîntenia subsemnată numelui său; că demnitatea artel nu cere ca artistul să și violeze subsemnată ci din contra, dar văd că m'am îngăduit.

Stărgescu prin a vă dîce d-na mea că contractul meu cu Guvernul mi are incă de urmatu sesonul vî-

a d-le, într'unu timpu mai alesu atât de scurtă, e ceva miraculosu, fabulosu, căci abea sămă trei septămîni de cănd totu d-ta în fața a mai multor mari turi ai declarăt de miș de ori cu cea energie de expresiune ce vă caracterisă că schița de proiect d-lor Pascali și Dimitriade este una chică și ucigătoare. Cum dar v'ati în mină așa de curăndu și așa de lesne.

Acea ce va mira pe fiecare este cu d-ta care ne spui că poate căntat, că poate ai și jucat pe cîntării Teatre ale Europei nu te credută pînă acum și după atâtă timpă nici înjositoră nici degradată, a căntă chiar a juca pe acele mari Teatre pentru că ai fostu angajat și plătit de o direcționă, ear nu în asociația cu artistii așelor Teatre mari de cănd se spu. Cum de nu așă credută că demnul de artă d-le, și cum de vă înjositoră a face din acea artă o meserie cîntării, jucăndu și chiaru dansându-lăcașe ană și cei mai frumosi și mai frageți ai d-tale atâtă pe acele mari Teatre ale Europei și chiar pe oile noastre acum de trei ani, fără se fi sănă cel mai micu fiu, cea mai pucoină remușcare, cel mai slabu desigur său desplacere pentru acea stare neînănu, miseria și înjositoră în care așă continuă a merge cu capul rădicat la tăcău în Europa cătă și în România pînă acumă trei septămîni.

Splice cine va putea acăstă suscitate a unei susceptibilități mai multe de cătă tardivă, eu d-na mea nu potă răspunde la epistola d-le de cătă.

D-na mea e că am unu contract cu d-ta închisă la bunăvoie și pri-mirea d-tale; acelui contractă l'el urmatu pe jumătatea termenului lui și mai al urmă 1000 pînă la 15 Aprilie vîtoru 1864, nu este în puterea d-le de al desființa căndu voi vîro, după cumi Tribunalul nu meau recunoscută puterea se-lu desființa qd sănă cu vrăjă; d-ta singură moai datu acăstă teatru prin sentința Tribunalului care m'a condamnat anu și care vămă citat'o mai susu.

Nu credu d-na mea se cunoștiile gîndi mai bine de cătă codul, și credi mai pucinu încă că motivul care pretestă pentru a desființa contractul care'lui aveți subscrîs de mine, vă vine forte lesne și consecuente ca se dată acumul altă petiționă totu acelui Tribunalu cerându se se desființeze contractul ce ei păstrează cu subsemnată d-le, că ori cătă de justă și de legală am crea de motivile ce am alegă său d-ta sa eu, numai acel Tribunalu are dreptul de a aprecia valoarea și legalitatea loru.

Bu ca unu Negușetu și Precupești după frumosole expresiuni a apelului d-lor Pascali și Dimitriadi, nu potu face altu-felu de cătă a-mi respecta subsem

toriu. Că în puterea aceluia contractă am angajatul totă trupa mea din care face parte și d-na Popescu, precum și d. Dimitriadi și d. Velescu cu contractate sub-serise de d. Velescu nu de astăzi ci de anul trecut.

Nu cred că salvarea artei, că reorganisarea Teatrului Român, că înălțarea lui, să compromeată cătă de puțin pentru viitorul dacă d-v. d-na mea, și domnii Dimitriadi și Velescu, și urma îndatoririle contractelor ce aveți pentru sezonul viitoru. Acestea nu este pre lungă nici prea multă pentru studierea deosebitelor proiecte și idei ce s-ar propune guvernului pentru acestă neaperață reorganisare a teatrului, căci ori care ar fi, totu de guvern și prin guvern trebuie se se facă.

Impactință ce manifestați d-vosă respinsă de majoritatea trupelui nu pote de cătă pericula și compromite chiaru acă reorganisare ce sperăm și dorim cu totul pentru viitor.

Cătu pentru mine așteptă în liniște începerea lucrărilor sesonului viitoru, la cooperarea căror voiu ave onore de a ve convoca la timp, după drepturile mele, facându-mi o datoria a vo aminti cîndăduve acă articolele 5 și 10 a contractelor d-vosă.

Art. 5. Artistul nu va putea precurma serviciul artel sale supt nici unu cuvant, și din nici o întâmplare, măcaru de ar fi în discuție său în procesu cu direcția, elu va continua serviciul pe deplin, reclamându autoritatei competente și asteptându sentința iei.

Art. 10. Acestu contractă nu se va desface din partea artistului decât atunci cînd s-a dovedi că Direcția contractantă nu și împlineste cătră artisti condițiile aci însemnate. Asemenea și direcția contractantă nu va putea anula acestu contractă de cătă atunci cînd artistul se va dovedi că nu și împlineste îndatoririle lui cuprinse în contractă și în regulamentul Teatrului alu direcției.

Primit, domna mea, încredințarea considerației mele. M. Millo.

București 8 Iuliu 1863.

bunale eră nu aci, și o putea spune celu pucinu în cîteva linie, și n'a făcutu-o.

Se ne permîță dărău d. Millo, a-i da uă nouă dovadă de marea considerare și iubire ce avem pentru domnia sa, vorbindu-i astfelu precum să vorbesce bărbătilor celor în adevărul mar; adică, adeverul în totă golișuna lui cea frumosă.

Cum, d-le Millo! dumniata care ai sacrificat privilegiile ce-și da naștere dumitale, care ai luptat contra spiritului ce te inconjură, mai multu ană, contra înriurării ruelor șamicilor, și te-ai aruncat singur în acelă mare, frumosu, daru forte spămitătoru Oceanu alu artei, spre care te atragea simțimântul dumitale, spre care te împingeas, fără scire-ți pote, acea suflare sfântă ce se numește geniul frumosului, artii, vîi, acumu cîndu artistii Români își vorbesc de arte, de reorganisarea Teatrului Român, de rădăcata Templului celu mare alu deoului căruj, a i-ai sacrificat și tradițiile și cei mai frumosi ai ai vieței dumitale, vîi și le respondi... **contractă?** Daru modestia tă coprinș pîn'a nu mai vedea că esti antîiul preotu alu deoului alu căruj-a templu artistii români voiescă se-lu rădice? Pân'a nu vedeas c'acelu Templu este incununarea vieței dumitale întrege, este cea mai mare rezplata la care putea-i aspiraș și în locu'da săltă de fericire, să luă acea cunună și o pune singur pî capu, cum a pusu Napoleone I singur pî capu Corona lui Carolu celu mare; Dumniata o 'nlături și pui pe capu codul civile, vorbesci contractă, și nu mai contractă!

Nu, Domnule Millo! Te admirăm prea multu, te iubim uă ajunsu și acceptăm, cerem multu de la dumneata, pentru ca se nu protestăm, cu sinceritate și eu iubire, contra unei răteci d'unu momentu. El Dacă și-ai plăcătu se vorbesci contracie și coduri, ai si remasă în cercul în care ai născutu și ai si fostu astă-dî Vornicul Millo, eră nu artistul Millo, ai si fostu doctoru în legi și membru la Casăpunctă, eră nu doctoru în arte și 'ntăiul preotu alu Teatrului Național. Nai voioru înă astăfeld, și prin urmare cîndu vorbesci contractă, este constițingerea unei necesități momentane, este rătăcirea unei situații anormale, și nimicu mai multu. Te cunoștemu mai bine decât cunoșcoai însu-ji în momentul cîndu ai scrisu acea epistolă și d'acea-a o publicăm; d'ar n'o cunoștemu ca dumitale. O publicăm căci nu este epistola artistului Millo și unu directoru, și lătu a plăi tu sciu căte sute de galbeni pe luna, și qu presimțimântul că recetele teatrului nu voru produce și vei pericula chiar libertatea dumitale pote pentru a plăi. O publicăm în spînzu, căcă este pe mă căldurăsă piedorie în favoarea proiectului d-lorù Pascal și Dimitriade și care în fondu este proiectul, este visul de auru alu artistului Millo. Si'n aderău care mai mare pledare pote fi, căcă precuprătă trebue gonită din templeru, ea epistola dumitale — ce nu sciu de n'ai făcutu-o cu pregezatare — și care dovedește că instituția cîndu visă, chiar artistul Millo, visă unu momentu în care constrinsu

de necesitate, uită artea și vorbesce contractă și numai contractă.

S'aci este locul a-ți mai spune că dd. Paschali și Dimitriadi cîndu au vorbit de precuprătă n'au vorbitu de individu, ci de **instituție**. El te stimă d'ajunsu, și stimă, adoră arta spre a nu se găndi la marele artistu Millo cîndu vorbescu de precuprătă. Daru cîndu instituție, **sistema**, cumu se dicea la Cameră, este **rea**, individualu este strivită de instituție. Lasă daru în laturi contractul, pune puterei-ți numeru, surpă sistema **cea rea** ce ie strivesce, și unindute cu totii rădică edificiul celu mare, și vei sfîrși cariera cumu a-început-o; ca omu liberu, ca omu mare, ca adeverul Român. C. A. Rosetti.

1863 Iuliu 9 poșta Cărcinovă.

Domnule Redactoriu.

Sâmbăta în 6 corinte îlăndu-mă în Cămpulung, audu că se convocă deputații suburbioru impreună cu mai mulți cetățani pentru a doua zi spre a delibera ce-va în privința localelui scolei ce, în adevărul, se află în ruine.

Cestiunea îmi păru importantă de ajunsu că și-ai interesești și i vedea finitul.

Duminecă la 7 pră pucinu omeni întrară la localele municipalități, și în aderău, pentru că numerul deputaților din suburbii impreună cu alu cetățanilor abia se sua pînă la vre 12—13, s'au lugăt numai ore-care dispoziții asupra unui devisu; dar pe cîndu acestia voiau se șă, membri municipali le spună că mai este ce-va de facutu: „uă ordine a ministrului de interne“ adaosera d-lorù, cu unu tonu camu misteriosu, daru totu d'uă dată plini de uă bucuria nespusă și de unu felu de acceptare împărtășie. Era ordinea priimită prin telegramă la 1 Iuliu. 1863 (fără număr.)

„Guvernul Măriei-Sale a acordat dilele astea la doue companie so-**la** concesiuni de drumuri de feru, în totă intinderetă șambelor principate; a acordat asemenea concesiuni de bancă de circulație și scomptă. Române acumu că adunarea legiuitoră se le pojmescă.

„Domnule, comunicăți acăstă septu însemnatu municipalităților, orășionilor și județianilor, și așu dorile se și exprime opiniunea în astă privință.

„Sup-semnatu N. Crețulescu.“

Unu șiarale fu său era deja redactat, plin de multămiri, de felicități, de laude, sau mai bine de basețe către guvern; omenii surprinși, mai virtuoși că era și ora 'ointată, apă suscriteră, alii eșiră pe ușă afară.

Divrnatel apoi fu băgat în bu-

sunariu de președintele municipale și purtatul astă-felu prin targu, rugandu pe unu, adimentindu pe alii, impunindu altora și-lu supscrise.

Observați bine alurele, domnule redactore: suptu pretestul scălei, mu-nicipalitatea se face a convoca și adunare cetățenescă; — dară adunarea e pră pucinu numerosă — intr'adinsu se înțelege, — pentru că nevoie era numai de uă unică formă. — Cel mai multu din orășianu nu au sciutu nimicu — pentru că astă-felu era pianul expresu. Deliberăriile asupra scălei degeneră înădată în suprindere cu uă faimă-să ordine oficiale.

Plecăi și, trecându priu mai multe plăși, vezi circulariele prefecturei și sup-prefectură, cu același înțelesu.

In adevărul, drumură de feru, banca sună la urechă, bate la ochi... Fuiu și pî din noă curiosu se afiu care ar fi opinionea publică asupra acestui faptu însemnatu și etă domnule redactore, mă-

s'a respunsu peste totu locul unde numai am deschisu gura: **Țeranul** sim-**plu** începe a se scăpina în capu di-**cindu**: „Da D-deu scie, domnule, ce o mai fi și astă dănană, eșu nu înțelegu nimicu.“ Omul de bunu simplu și mai sperimântă respunde: „Necu-noscindu condiționile cu cari tăra se obligă cătră acele companie, nu potu ave nici uă opinione;“ eră celu care a dată mai de multe ori cu capul de pragul de susu și a veđutu pre celu de josu, adică românul mei cu minte, se pronunță. „Aveanu mandataris o-**ciindali** voru lăsa Russiei timpu a termina în liniște pregătirele sale și a e-secuta planurile sale, dacă voru astepta, plină cîndu Russia se va crede în destul de puterică spre a tăia d'uă dată negoiațiuile. Responsul la acăstă întrebare ni-lu voru da decisiunile Cabinetelor de la Paris și London.

In fine trebuie se mal menționăm unu scomotu, a căruj autenticitate n'o putem garanta, daru care ne a părutu destul de semnificativ. Se dice că nuvela despre unu manifestu alu guvernului naționale polonu prin care se declară in contra cunosucelor săse puncturi, ar si respindă intr'adinsu de cătră polonesi, spre a amâgi pe Russia si spre a o îndemă la acceptarea diselor punturi, sperându Rusia că prin acea priimire poate areta Europei spiritualu său de conciliare, fără a cede în faptu nimicu, fiindu că chiar Polonesil refusă. Mărturim că nu ne vine a crede într'uă asemenea stratagemă diplomatică din partea Polonesilor, căci plină acumu amă veđutu că guvernul naționale a totu urmatu uă politică de faci, demnă de uă națiune eroică. Uă asemenea stratagemă este uă armă cu doue tăsiuri, care poate vulnera de morte pe celu ce nu e deprinsu cu mănuirea iei; nu credem că Polonesi voru părasi calea drăptă, ce le a căsătigat simpatiele Europeani întrege, și voru apuca pe cotitori ascunse, p'uă calu strâmbă și tortochiată, ce le este ca totul necunoscutu.

Eată unde suntem și întrebarea este: unde vomu ajunge?

Priimți, domnule redactore, etc.

A. Crăciunescu.

INSURECTIUNEA POLONA.

In dilele noastre nu mai esistă secrete diplomate; telegraful nu este mai pucinu indiscretu de cătă presa și a bia unu documentu, uă notă, uă circulări, uă adresă sau ori care altă cărti scrisă de ore care însemnetate, a esită din biuroul unui cabinetu, este în dată cunoscută în totă Europa. Responsul rusești era cunoscută în cercuri intinse chiar înaintea plecării de peșterelor respective, Russia a acceptat în principiu cele săse puncturi adică suptu resvera de deslușiri și precisări; a refusat cererea de armistiu și a declarat conferinția de pră multu sau pră pucinu: pră multu, daca are a se ocupa esclusiv cu cestiunea polonă, care pe baza celor săse puncturi se poate regula pe calea diplomatică; pră pucinu, dacă afară din cestiunea polonă suntă a se mai trata și alte cestiuni, fiindu că în acestu casu nu ajunge uă conferință, ei tribuiesc unu congresu europeanu. Interesul acestor documente nu este numai coprinsul lor, care este identică, precum și fostu și notele puterilor, ci ană forma, tonul, limbagiu, care diferește în care notă. Cu Englîtera vorbesce Russia unu limbagiu convenabile și pozitive, care corespunde în toțial cu tonul notei englese; refusul armistiu este forte preciu formulat. Cătră Francia Principele Gortschakoff ie ună tonu cordiale și, dacă în septu un concedu mai multu cabinetului parisianu de cătă celor lată doue puteri, refusul Russiei, mai cu séma în privința armistiașul, ie în nota trămisă la Paris nisice forme forte rotunđi. Responsul către Austria are caracterul d'uă ascuțire grațiosă, credem că este mai multu ascuțită de cătă gratiosu. Ucasul împăratului Aleșandru, care prescrie uă recrutare de 1 din 100 de locuitori, este fără indouile unu comentară semnificativă, alii responsul Russiei. Nu putem admite că Russia voiesce prin acăstă mesură nimicu altu de cătă a intimida Europa, făcindu-se înțelegă că a ajunsu la limitele extreme de concesiuni, și că va respinge cu măna armată ori ce altă protestă; căci la Petersbug se scie forte bine că dacă Francia, Englîtera și Austria s'ar fi unită în decisiunea dăsili pe Russia la nisice concesiuni precise, acea decisiune nu s'ar pute clăsi.

Astăzi în diaolă sollemnitatea la distribuirea premiilor reprezentându d-na Directoare Esteratul de fete de aici Poly Delijanidi în presința onor. Prefectul districtului și a totu publicului precum și tuturor părintilor tōte uăragiurile elevelor, cu a lucrea în anul acestu scolaru, amă observat cu băriositate totu lucrările atită culturile se cătă și tricotașii, și amă veđutu lucruri illustre și remarcabili: adică felurile cusături de cămăși după cele mai nouă modele, differență ciorapi cu fieri, perne lucrare cu linuri tunse, coliere, tocuri de orologiu și portofeluri lucrate cu fier și cu metăsuri, tăvite și alte multe uăragiuri demne de lăudă, pentru care ca se nu să indoaia amă întrebă pe se-care Elevă de este lucrată de dimă.

Considerindu multă și scumpă osteneală a d-nei Directoare, i offerău dreptu reconpensă acestu acăsu suptu însemnatu de noi a se servi de testimoniu.

(urmăză semnaturile a 33 orășan din Valea de Munte.)

D. DEMETRIU PETRESCU, veciu elevu din scăla politecnică, licențiatu în matematici, de Sorbona, practicanță la turnul observatoriu astronomic din Paris, recomandă onorabilelor municipalități și domnilor proprietari servitie sale și anume:

Determinare de meridiane și cardane solare;

Ridicare de planuri topografice cu cercul;

Împărțiri economice.

Garantă esactitatea luerărilor sale și promite servitie sale pe unu preț moderat.

Doritorii de asemenea lucrări se potu adresa d-a dreptul la domnia sa, în casele d-lui Bosianu strada Caliș, sau la Redația Românilui.

